

betragtede den tidligere omtalte Fællesstyrelse for By og Land som en fjern Fremtidstank. Jeg veed meget godt, at Nutiden kunde frembyde meget store Vanskeligheder for et saadant Lovforslags Gjennemførelse, og den senere Tids Begivenheder have vel gjort Kløften og Spaltningen mellem Land og By større end hidtil, men det er ganske vist, at det Maal, som Landboerne og fornemmelig Kjøbstadborgerne maae arbejde hen til, er, at denne Spaltning, denne Kløft kunde ophøre, og at der kunde blive fuldkommen Enighed blandt de forskjellige Borgere, saaledes at de ogsaa under en fælles Styrelse kunde virke eendragtigt sammen. Med Hensyn til det foreliggende Lovudkast vil jeg efter de Udtalelser, der ere fremkomne fra flere ærede Talere, antage, at det ikke var umuligt, at § 1 kunde heelt udgaae, thi det vil vistnok i mange Tilfælde overlæsse Sognepræsten med for stort et Arbejde, naar denne saaledes kunde vælges ind i 2, 3 Sogneforstanderskaber, og jeg antager, at den høitærede Minister er tilbøielig til at ydligere Sognepræstens juridiske Kundskaber og praktiske Forretningsdygtighed vel høit, naar han antog, at det var vanskeligt at finde Mænd, der kunde udføre disse Secretairforretninger, som Præsterne nu have. Med Hensyn til § 2 antager jeg, at det er heldigt, at den Bestemmelse er optaget, som flere ærede Talere have udtalt sig imod, at Amtsrådet kunde anordne, at Møderne regelviis kunde afholdes paa forskjellige Steder i Communen, thi her er jo blot Tale om, at saafremt Sogneforstanderskabets Formand i denne Henseende gjorde sig styblig i Vilkaarlighed, kunde Amtsrådet, paa Opfordring af Beboerne, foretage en saadan Anordning. I § 4 ønskede jeg blot at beholde den første Sætning og lade Resten falde, fordi der ikke siges noget Nyt, deri. Siges der noget Nyt, er det, at der gives Sognepræsten med Hensyn til den oconomiske Side en større Myndighed end hidtil, og det var vistnok ikke værd ved en saadan Lovbestemmelse at reise en ny Stranke for den endelige Ordning af vort Skolevæsen, at dette nemlig kunde gaae over til at blive en reent communal Sag. Der er fremhævet af flere ærede Talere,

at Religionsundervisningen skulde gjøre det nødvendigt, at beholde Præsten som bestiftet Tilfynsmand. Saafremt dette skulde være Tilfældet, hører jeg til dem, der holde paa, at Religionsundervisningen aldeles bortfalder som Lovbefelet Skoleundervisningsgjenstand, og at den bliver en frivillig Sag, som ikke staaer i Skoleplanen; men naar Forældrene have Tillid til Skolelæreren og gjerne see ham som den, der underviser deres Børn i Religionskundskab, kunne de overdrage ham eller, hvis de ikke ønske ham dertil, saa Præsten denne Gjerning; hvis Forældrene da ikke, som naturligt var, selv ville eller kunne undervise Børnene deri. § 6 bestemmer, at idetmindste $\frac{1}{4}$ skal paalignes efter Formue og Veilighed til samtlige de Udgifter, Communen har at udrede, og da dette fastsættes her, troer jeg, at det kunde være heldigt, at man allerede i dette Lovudkast tog Hensyn til de store Former, der efter § 9 maatte blive ubestattede her i Landet, idet en stor Deel af de største Godsbesiddere opholde sig i Udlandet. Den høitærede Minister meente, at det ikke var heldigt allerede nu her at tage saadan Bestemmelse, som man vanskeligt kunde opnaae under en tilfredsstillende Form, og han henviste til Indkomstkataloven. Men Sagen er af saa stor Betydning, at jeg synes, at det allerede her burde tages under Overveielse, hvorvidt det lod sig gjøre at ramme saadanne Godsbesiddere, der opholde sig i Udlandet, som Besiddelser, hvis Eiere stadigt boe i Udlandet, skal jeg nævne Gylbensteen, Lindenborg, Tusingsø, Selsø og Kalsø. Jeg har blot til Slutning at sige, at hvad enten Amtmanden bliver i Amtsrådet eller i det Hele bliver i Tilværelsen eller ikke, saa var det heldigt, at Amtsrådet valgte sin egen Formand, og saalænge man bibeholder Amtsmandsposten, vil Amtsrådet jo ikke savne den „store“ juridiske Dygtighed, en saadan Mand er i Besiddelse af. Skulde den Tid komme, at Amtsmandsposten nedlægges, staaer det jo Amtsrådet frit for at holde sig en juridisk Consulent, ligesaavel som at Sogneforstanderskaberne have Lov til at holde sig en lønnet Medhjælper.

Da ikke flere begjærede Ordet, fattedes Lov